

**Českomoravská psychologická společnost
Sekce psychologie zdraví**

Sborník abstrakt sdělení

z konference

Sekce psychologie zdraví ČMPS

Vernířovice 18. – 20. 5. 2012

Garanti odborného programu:

doc. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.

**(Státní zdravotní ústav, Praha a Katedra psychologie FF
Univerzity Karlovy v Praze)**

doc. PhDr. Bohumil Koukola, CSc.

**(Katedra pedagogické a školní psychologie, PdF OU,
Ostrava)**

prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc.

(Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové)

ISBN 978-80-7308-417-2

Vydání první, Praha 2012

©2012 Univerzita Karlova, Filozofická fakulta v Praze

**Mikula,P.,
Nagyová,I.,
Krokavcová, M.,
Vítková, M.,
Rosenberger, J.,
van Dijk, J. P.**

Dôležitosť copingu pre mentálny komponent kvality života u pacientov trpiacich sklerózou multiplex

**Pracovišťe
1. autora:**

**Ústav verejného zdravotníctva, Oddelenie sociálnej medicíny,
Lekárska fakulta UPJŠ, Košice**

Východiska Skleróza multiplex je chronické ochorenie predstavujúce vysokú mieru záťaže pre pacientov. Cieľom tejto štúdie je analyzovať asociácie medzi copingovými stratégiami, ktoré pacienti používajú a fyzickým a mentálnym komponentom kvality života.

Metoda Výskumný súbor pozostával zo 109 pacientov (78% žien, priemerný vek 40.0 ± 9.3). Pacienti vyplnili dotazník SF-36 merajúci fyzický a mentálny component kvality života a CSE, merajúci copingové stratégie: na problém zameraný, na získanie emocionálnej opory a na zastavenie nepríjemných emócií a myšlienok zameraný coping. Funkčný stav pacientov bol hodnotený Kurtzkého EDSS škálou.

Výsledky EDSS a vek sa preukázali ako signifikantné vo fyzickom komponente kvality života avšak nie mentálnom. Pri mentálnom sa preukázali ako štatisticky významné všetky copingové stratégie: na problém zameraný ($=0.58, p$)

Vzťah copingu a kvality života u pacientov trpiacich sklerózou multiplex

Mgr. Pavol Mikulka, Iveta Naglová PhD, Martina Krokavcová PhD,
Mariana Vitková MD, Ján Slavko Šišenberger MD PhD, Assoc. Prof. Jarmila Szilastová MD PhD, Prof. Zuzana Gdovinová MD PhD, Prof. Johan W. Groothoff PhD, Assoc. Prof. Juse P van Dijk MD PhD

Skleróza multiplex

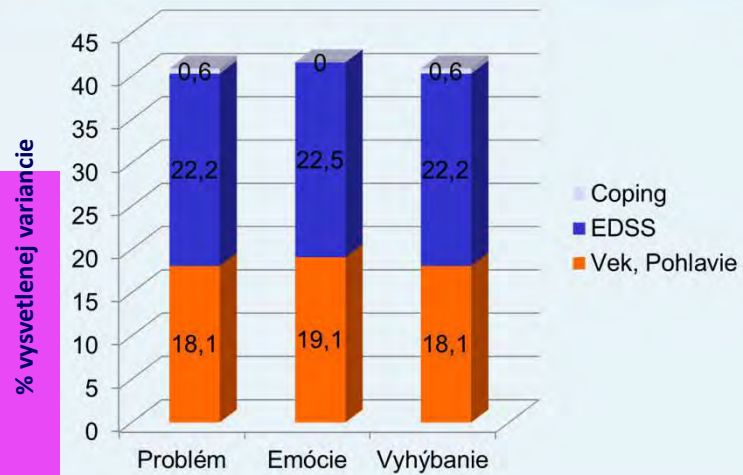
- *Chronické zápalové ochorenie centrálného nervového systému s nepredvídateľným priebehom*
- *Najčastejší vek nástupu ochorenia: 20-40 rokov (ekonomické dôsledky)*
- *Pomer postihnutých žien a mužov 2:1*
- *Symptomatika*

- **Kvalita života (SF-36)**
 - Fyzický komponent
 - Mentálny komponent
- **Coping (CSE)**
 - Zameraný na problém
 - Zameraný na vyhľadávanie emocionálnej opory
 - Zameraný na zastavenie nepríjemných myšlienok a emócií
- **Funkčný stav**
 - Kurtzkého EDSS škála

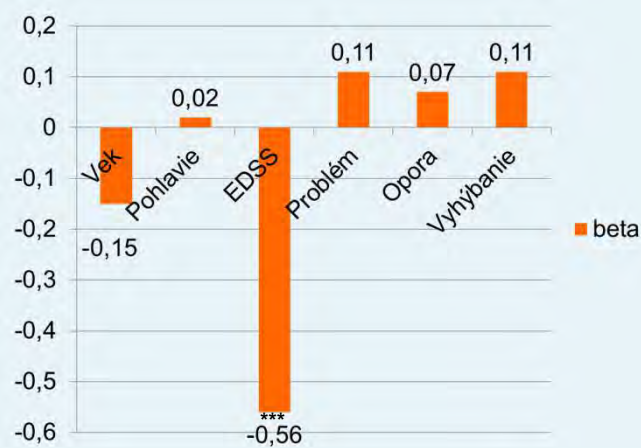
- *109 pacientov*
- *79% žien*
- *40.0±9.3 rokov*
- *EDSS: 3.18±1.36*

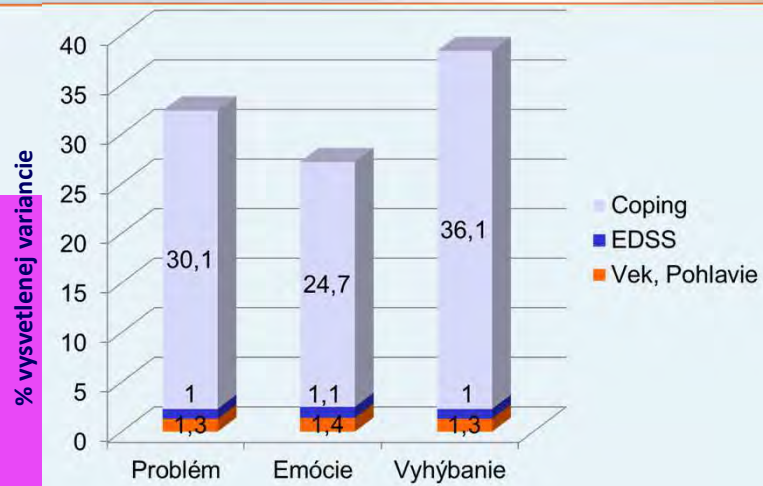
Výsledky I (PCS)

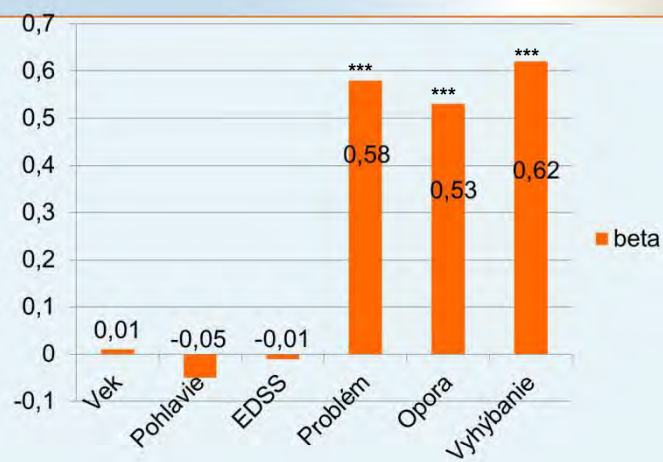
Výsledky II (PCS)

Výsledky III (MCS)

Výsledky IV (MSC)

Diskusia

- Coping má vplyv na mentálny komponent kvality života
- Fyzický komponent nie je ovplyvnený copingom ale funkčným statusom a vekom
- Stratégia zastavenia nepríjemných myšlienok a emócií (adaptívna vs. maladaptívna)
- Poradenstvo pre pacientov, príbuzných a zdravotnícky personál

Ďakujem za pozornosť

pavol.mikula@upjs.sk

Táto práca bola podporovaná Slovenskou Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy APVV-0220-10 (80%). Taktiež bola podporovaná Agentúrou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ na základe zmluvy č. ITMS: 26220120058 (20%).

- CHESNEY, M., et al. 2006. A validity and reliability study of the coping self-efficacy scale. In *British Journal of Health Psychology*. Vol. 11, no. 3, p. 421-437.
- DENNISON L., MOSS-MORRIS R., CHALDER T. 2009. A review of psychological correlates of adjustment in patients with multiple sclerosis. *Clinical Psychology Review*. Vol. 29, no. 2, p. 141-153.
- EDWARDS R.G., BARLOW J.H., TURNER A.P. 2008. Experiences of diagnosis and treatment among people with multiple sclerosis. *Journal of Evaluation in clinical practice*. Vol. 14, no. 3, p. 460-464.
- MURRAY, T.J. 2006. Diagnosis and treatment of multiple sclerosis. *BMJ*. Vol 332, no. 7540, p. 525-527.
- WARE, J.E., SHERBOURNE C.D.: 1992. The MOS 36-Item Short-Form Health Survey (SF-36): I. Conceptual Framework and Item Selection. *Medical Care*. Vol. 36, no. 6, p. 473-483.